

Ministerul Educației și Cercetării al Republicii Moldova

IP Colegiul de Medicină Veterinară și Economie Agrară din Brătușeni

„Aprob”

Director IP Colegiul de Medicină Veterinară
și Economie Agrară din Brătușeni

Gh. Frecăuțanu

„24.04.2025” 2025

Curriculum la modulul
S.08.O.024 Boli parazitare

Specialitatea: *0841.1 Medicină veterinară*

Calificarea: *0841.1.1 Felcer veterinar/felceră veterinară*

Aprobat :

La ședința Consiliului metodico-științific al IP Colegiul de Medicină Veterinară și Economie Agrară din Brătușeni

Proces verbal nr. 5 " 26 " iunie 2025

Director adjunct [signature] Slobodean I.

La ședința Catedrei de discipline zooveterinare al IP Colegiul de Medicină Veterinară și Economie Agrară din Brătușeni

Proces verbal nr. 9 " 29 " mai 2025

Șef catedră [signature] Lupacescu Gh.

Autori:

Prisacari Liudmila, profesoară de discipline veterinare, grad didactic întâi, IP Colegiul de Medicină Veterinară și Economie Agrară din Brătușeni.

Recenzenți:

1. MANDRIC Marina, Director, Î.I. „Mandric Marina”
2. BARTIUC Roman, Director, S.R.L. „Bartiuc-Vet”
3. IAKOVLEV Victor, Director, Î.I. „V.I.Negrescu”

Adresa Curriculumului în Internet:

Portalul național al învățământului profesional tehnic

<https://edu.gov.md/ro-content/curriculum-Invatamintul-profesional-tehnic-postsecundar>

CUPRINS:

I. Preliminarii	4
II. Motivația, utilitatea unității de curs pentru dezvoltarea profesională	4
III. Competențele profesionale și rezultatele învățării	5
IV. Administrarea modulului	5
V. Repartizarea orientativă a orelor pe unități de învățare	5
VI. Unitățile de învățare	7
VII. Studiu individual ghidat de profesor	8
VIII. Lucrările practice/de laborator recomandate	8
IX. Sugestii metodologice	9
X. Sugestii de evaluare	9
XI. Resurse necesare pentru atingerea rezultatelor învățării	9
XII. Resursele didactice recomandate elevilor	10

I. Preliminarii

Curriculumul modular **S.07.O.024 Boli parazitare** este elaborat în baza Standardului de calificare în domeniul de formare profesională **0841.1 Medicină veterinară** pentru planul de învățământ, ediția 2024.

Unitatea de curs se studiază conform planului de învățământ în decurs de 120 ore, dintre care 60 - contact direct și 60 ore studiu individual ghidat de către profesor, echivalente cu 4 credite.

Studierea unității de curs se va baza parțial pe cunoștințele acumulate anterior la disciplinele: *Biologia*, *Chimia* servind ca suport considerabil la studiarea cursului dat la desfășurarea stagiilor de practică și la studiarea celorlalte discipline de specialitate.

Scopul curriculumului este formarea competențelor profesionale specifice domeniului medicinei veterinare. Unitatea de curs **PFP 0841.1 Medicină veterinară** contribuie la aprofundarea cunoștințelor și abilităților în domeniul științei despre artropode, entomoze, miază, arahnoze, transmitători de boli parazitare și boli transmisibile, dezvoltă abilități de diagnosticare, tratare și combatere a protozoozelor ce permite formarea specialistului veterinar.

Forma de studiu sunt lecțiile teoretice și practice. Pe parcurs se vor folosi forme și metode moderne de activizare-optimizare a procesului de instruire adecvate unității de curs și contingentului de elevi.

Cunoștințele teoretice și deprinderile practice căpătate pe parcursul studierii unității de curs se vor aprofunda în cadrul practicii ce anticipează probele de absolvire.

Studierea acestei unități de curs se bazează pe cunoștințele elevilor acumulate în cadrul unităților de curs ce în mod obligatoriu trebuie certificate până la demararea procesului de instruire la modulul în cauză:

- F.02.O.009 Anatomia animalelor,
- F.03.O.010 Fiziologia animalelor,
- F.05.O.015 Morfopatologie generală,
- F.05.O.016 Chirurgie operatoare,
- S.06.O.019 Morfopatologie specială,
- S.07.O.021 Parazitologie,
- S.07.O.022 Microbiologie și epidemiologie.

II. Motivația, utilitatea unității de curs pentru dezvoltarea profesională

Curriculumul modular **S.07.O.024 Boli parazitare** contribuie la dezvoltarea abilităților profesionale necesare viitorilor specialiști, oferindu-le o bază solidă de cunoștințe și aptitudini tuturor celor care vor activa în domeniul dat. În timpul studierii acestei discipline elevii dobândesc cunoștințe teoretice și practice necesare desfășurării activității lor curente, își dezvoltă competențele existente, acestea, contribuind la formarea profesională, le oferă soluții noi și eficiente pentru elaborarea măsurilor curativ-profilactice ale bolilor parazitare.

Curriculumul respectiv reprezintă o bună călăuză prin aspectele economiei de piață, practice pentru deținători de animale, urmând să fie utilizată ca instrument de lucru pentru specialiștii care vor activa în unitățile care se ocupă cu creșterea animalelor.

Studiul bolilor parazitare permite cunoașterea factorilor care provoacă apariția îmbolnăvirilor la animale, determinate de paraziți, modul de evoluție a lor, precum și al posibilităților de diagnostic, prevenire și combatere a acestora.

Lupta împotriva bolilor parazitare a devenit o problemă economică și sanitară deosebit de importantă pe întregul glob. Descoperirea agenților etiologici, cunoașterea bolilor parazitare, a modului de transmitere a lor, precum și stabilirea diagnosticului, tratamentului și profilaxiei, au înarmat omul cu metode noi, eficiente, de prevenire și combatere a parazitozelor.

Competențele formate și dezvoltate în cadrul acestei unități de curs vor fi necesare pentru studiarea altor unități de curs:

- S.08.O.025 Boli infecțioase,
- S.08.O.026 Patologie nutrițională și metabolică,
- S.08.A.034 Toxicologia veterinară.

III. Competențele profesionale și rezultatele învățării

Competența profesională din standardul de calificare

CPS 1. Aplică normele de securitate și sănătate în muncă.

CPS 5. Asigură procesul de asistență sanitară veterinară.

CPS 6. Supraveghează și asigură controlul privind condițiile igienice și sanitare pentru întreținerea animalelor.

CPS 8. Asigură asistență veterinară.

Competențele profesionale specifice modulului

CS1. Caracterizarea arahnentomologiei veterinare.

CS2. Descrierea protozoologiei veterinare.

La sfârșitul studierii modulului elevii vor fi capabili să

R1. Caracterizeze arahnentomologie veterinară.

R2. Trateze și aplice măsuri de profilaxie a protozoozelor.

IV. Administrarea modulului

Sem estrul	Numărul de ore				Forma de evaluare	Numărul de credite
	Total ore	Contact direct		Studiu individual		
		Teorie	Practică/ Laborator			
8	120	34	26	60	examen	3

V. Repartizarea orientativă a orelor pe unități de învățare

Nr. crt.	Unități de învățare	Numărul de ore			
		Total ore	Contact direct		Studiu individual
			Teorie	Practică/Laborator	
1.	Arahnentomologie veterinară		20		30
2.	Protozoologie veterinară		14		30
	Total	120	34	26	60

VI. Unitățile de învățare

Unități de competență	Unități de conținut	Abilități
1. Arahnentomologie veterinară.		
UC1. Caracterizarea arahnentomologiei veterinare.	1. Date generale despre artropode și măsurile de combatere a lor. - Caracteristica și sistematica artropodelor transmițători de boli infecțioase și parazitare.	A1. Argumentarea datelor generale despre artropode și măsurile de combatere a lor. A2. Clasificarea entomozelor și insectelor – transmițători de boli infecțioase și parazitare.

Unități de competență	Unități de conținut	Abilități
	- Folosirea acaricidelor, insecticidelor și insectoacaricidelor. 2. Entomozele și insectele – transmitători de boli infecțioase și parazitare. - Structura insectelor. - Evoluția insectelor. - Hipodermoza bovinelor. - Gastrofiloza cabalinelor. - Estroza ovinelor. - Wolifartioza. - Melafagoza ovinelor. - Păduchii. - Insectele hematofage 3. Arahnozele și acarienii transmitători ai bolilor transmisibile. - Ordinul parazitiformes și acariformes. - Structura acarienilor. - Evoluția acarienilor. - Cnemidoptoza găinilor - Demodecoza câinilor. - Demodecoza bovinelor. - Acarienii din familia „Ixodidae”. 4. Varrooza albinelor. 5. Sarcoptoidozele animalelor. 6. Psoroptozele animalelor. - Psoroptoza ovinelor, cabalinelor. - Psoroptoza iepurilor. - Psoroptoza bovinelor. 7. Sarcoptozele animalelor. - Sarcoptoza suinelor. - Sarcoptoza cabalinelor.	A3. Descrierea arahnozelor și acarienilor transmitători ai bolilor transmisibile.
2. Protozoologie veterinară		
UC2. Descrierea protozoologiei veterinare	1. Caracteristica generală protozoarelor și bolile provocate de ele. - Conținutul și volumul protozoologiei veterinare. - Caracteristica protozoarelor parazitare. - Patogeneza, imunitatea și diagnosticul protozozelor. - Tratarea și profilaxia protozozelor. - Sistemica protozoarelor parazitare. 2. Piroplazmidozele animalelor. - Sistemica piroplazmidelor.	A1. Caracterizarea generală a protozoarelor și bolile provocate de ele. A2. Explicarea piroplazmidozelor la animale. A3. Identificarea coccidiozelor la animale. A4. Explicarea toxoplazmidozele animalelor. A4. Diagnosticarea cnidosporidiozelor și mastigoforozelor.

Unități de competență	Unități de conținut	Abilități
	- Epizootologia și diagnosticul piroplazmidelor. - Babezidozele animalelor. - Structura babeziilor. - Teileriozele animalelor. 3. Coccidiozele animalelor. - Noțiune de coccidioze. - Sistemática eimeriilor. - Evoluția coccidiilor. - Eimerioza găinilor. - Eimerioza iepurilor. - Eimerioza vitelor mari cornute 4. Toxoplazmidozele animalelor. - Evoluția toxoplazmelor. Diagnosticul și profilaxia toxoplazmozei 5. Cnidosporidiozele mastigoforozele. - Nozematoza albinelor. - Tricomonoza bovinelor 6. Ciliatozele. Protozozele care nu fac parte din sistemática bolilor provocate de protozoare parazitare. - Noțiune de ciliatozele. 7. Balantidioza suinelor. 8. Anaplazmoza bovinelor. 9. Borrelioza păsărilor	A5. Analiza ciliatozelor și protozoozelor care nu fac parte din sistemática bolilor provocate de protozoare parazitare.

VII. Studiu individual ghidat de profesor

VII. Studiul individual: grila de lucru			
Materii pentru studiul individual	Produse de elaborat	Modalități de evaluare	Număr de ore
Rezultatul învățării 1 Elevul va putea să caracterizeze insectele hematofage, puricii, mușii și malofagoza păsărilor.			
Caracterisrica generală a insectelor hematofage.	Proiect individual	Prezentarea proiectului	30
Caracteristica puricilor.			
Caracteristica generală a mușilor.			
Malofagoza păsărilor.			
Rezultatul învățării 2 Elevul va putea să identifice măsuri organizatorice speciale orientate împotriva bolilor provocate de protozoarelor.			
Babesioza și piroplazmoza ovinelor și caprinelor. Nutalioza cabalinelor. Piroplazmoza vitelor mari	Studiu de caz	Prezentarea studiului	30

Materii pentru studiul individual	Produse de elaborat	Modalități de evaluare	Număr de ore
cornute. Piroplazmoza cabalinelor			
Coccidioza suinelor. Coccidioza vițelilor.			

VIII. Lucrările practice recomandate

Lucrările practice vor fi efectuate în cadrul orelor de contact direct și vor viza:

1. Prepararea și folosirea insecticidelor. Prelucrarea animalelor cu insecticide.
2. Studiarea tăunilor, insectelor hematofage, păduchilor puricilor, melofagilor.
3. Studiarea raclatelor la prezența sarcopților și psoropților.
4. Studiarea acarienilor din fam. Ixodidae.
5. Prepararea și folosirea acaricidelor. Prelucrarea animalelor cu acaricide.
6. Prepararea, fixarea și colorarea frotiurilor din sânge pentru diagnosticul babezidozelor și teileriozei bovinelor.
7. Stabilirea diagnosticului clinic al eimeriozelor.
8. Prelucrarea animalelor și păsărilor cu coccidiostatice.
9. Recoltarea raclatelor pentru diagnosticul tricomonozei bovinelor. Cercetarea raclatelor la microscop în caz de tricomonoză.
10. Prepararea frotiurilor pentru diagnosticul balantidiozei suinelor. Cercetarea raclatelor la microscop în caz de balantidioza.

IX. Sugestii metodologice

Tehnologiile didactice aplicate în procesul instructiv educațional vor fi indicate explicit în proiectele didactice elaborate de fiecare profesor în funcție de nivelul de pregătire și progresul demonstrat atât de grupa de elevi în ansamblu, cât și de fiecare elev în parte. La selectarea metodelor și tehnicilor de predare-învățare-evaluare se va promova o abordare specifică, bazată în esență pe stimularea, pe individualizarea, pe motivarea elevului și dezvoltarea încrederii în sine.

La alegerea strategiilor didactice se va ține cont de următorii factori: scopurile și obiectivele propuse, conținuturile stabilite, resursele didactice, nivelul de pregătire inițială și capacitățile elevilor, competențele ce trebuie dezvoltate. Se recomandă o abordare didactică flexibilă, care lasă loc adaptării la particularitățile de vârstă și individuale ale elevilor, conform opțiunilor metodologice ale fiecărui cadru didactic. Profesorul va utiliza următoarele metode, procedee și tehnici de predare-învățare: prelegerea, explicația, conversația euristică, dialogul etc., precum și forme de lucru: frontal, individual și în echipă.

În proiectarea didactică de lungă și scurtă durată profesorul se va ghida de prezentul curriculum, atât la compartimentul competențe, cât și la conținuturile recomandate. În corespundere cu cerințele didactice, profesorul va planifica ore de sinteză și evaluare, precum și activități practice.

Cadrul didactic va stabili coerența între competențele specifice unității de curs, conținuturi, activități de învățare, resurse, mijloace și tehnici de evaluare. De asemenea, în cadrul lecțiilor, profesorul va utiliza mijloace instructionale de tipul: Evocare, Realizarea sensului, Reflecție, Extindere.

Variatatea metodelor de predare-învățare-evaluare va asigura asimilarea mai lesne a materiei și servește ca instrument de stimulare a interesului elevilor față de disciplină și specialitate.

Studiul individual ghidat de profesor va fi realizat pentru fiecare unitate de conținut, propunându-le elevilor în acest scop sarcini individualizate. Se recomandă aplicarea metodelor interactive de lucru cu elevii, cum ar fi discuția, comunicarea reciprocă, prezentarea.

X. Sugestii de evaluare

Evaluarea cunoștințelor și deprinderilor practice se realizează prin verificarea zilnică a cunoștințelor, ceea ce permite determinarea informațiilor deosebit de importante privind atingerea obiectivelor preconizate. Pe parcursul anului de studii evaluarea cunoștințelor elevilor se efectuează prin chestionare orală și scrisă, lucrări de control sub forma de întrebări problematizate și de situație, seminare, îndeplinirea lucrărilor practice și de laborator, teza de control.

Pentru aprecierea mai obiectivă a cunoștințelor și capacităților se mai folosesc: integrale, fișe, întrebări programate și problematizate, teste, joc de roluri, lucrări de control.

Pentru evaluarea competenței „Caracterizarea arahnentomologiei veterinare”, elevii vor fi capabili să:

- aplice noțiuni, fenomene, indicatori de producere și economici, legi, teorii, principii, procese, metode, etape specifice activității profesionale;
- administreze eficiența preparatelor medicamentoase în dehelmintizarea animalelor;
- stabilească condițiile eficiente sanitaro-igienice de întreținere, nutriție, exploatare și reproducere a animalelor;
- efectueze măsurile generale și speciale de profilaxie a arahnentomozelor veterinare.

Pentru evaluarea competenței „Descrierea protozoologiei veterinare”, elevii vor fi capabili să:

- identifice cauzele primare, secundare, simptomatice ale bolilor parazitare;
- deduce ciclul evolutiv;
- recunoască și să clasifice simptomatologia, modificările morfopatologice ale bolilor parazitare la animale;
- aplice metodele de diagnosticare a protozoozelor la animale.

Forma finală de evaluare la unitatea de curs **S.08.O.024 Boli parazitare** este examenul. Nota finală va fi formată: 60% - media notelor curente și 40% - nota de la examen.

XI. Resurse necesare pentru atingerea rezultatelor învățării

Resursele necesare pentru desfășurarea procesului educațional:

- Sală de curs echipată cu proiector multimedia.
- Notebook cu Office instalat pentru PPT și conectare la internet sau Wi-Fi.
- Mobilier adecvat particularităților de vârstă a elevilor.
- Materiale didactice: acte normative în vigoare, fișe cu sarcini, hârtie poster A1, cretă colorată, fișe cu lipici, markere, PPT, modele de proiecte de finanțare, formulare de proiecte.

Standardul de dotare a sălii de curs:

Suprafața totală a sălii de curs – 60 m²;

Suprafața pentru un elev – 2 m²;

Numărul locurilor – 25-32.

Nr. crt.	Denumirea	Cantitatea per elev	Cantitatea per sală de curs
a) Mobilier			
1.	Mese pentru elevi	1	15-16 (în funcție de numărul elevilor)
2.	Scaune	1	25-32 (în funcție de numărul elevilor)

3.	Masă pentru profesor/pupitru	-	1
4.	Tablă școlară		1
b) Instrumente și dispozitive			
5.	Laptop cu conexiune la internet sau Wi-Fi	-	1
6.	Proiector multimedia/televizor smart/tablă interactivă	-	1
7.	Gadgeturi folosite în scopuri educaționale	1	-
c) Echipamente			
8.	Halate	1	25-32
9.	Bonete	1	25-32
10.	Mănuși	1	50-64
11.	Șorț	1	25-32
12.	Ochelari	1	25-32
d) Inventar și ustensile			
13.	Instrumente de fixare	-	1
14.	Travaliu	-	4
15.	Frânghii	-	4
e) Instrumente pentru administrarea medicamentelor			
16.	Vată	1	1 buc.
17.	Foarfece	1	4
18.	Tifon	1	4
19.	Soluții dezinfectante	-	1
20.	Sare de bucătărie	-	0,5 kg
21.	Seringi	-	10
22.	Ace	-	10
23.	Pahar	-	20
24.	Lentile	-	4
25.	Lamă și lamele din sticlă	-	20
26.	Baghete	-	20
27.	Alcool	-	0,5 l
28.	Plasa metalică	-	20
29.	Periuțe	-	5
30.	Para de gumă	-	4
31.	Compresor	-	1
32.	Ceașca Petri	-	20
33.	Căldare	-	4
34.	Vesală de laborator	-	40
35.	Vase emailate	-	4

XII. Resursele didactice recomandate elevilor

Vor fi indicate doar resursele didactice ce sunt puse la dispoziția elevilor de către instituția de învățământ sau care pot fi accesate de către elevi.

Nr. crt.	Denumirea resursei	Locul unde poate fi consultată/ accesată resursa
1.	Dărăbuș, Gh.; Morariu, S.; Oprescu, I.; Mederle, Narcisa – Parazitologie și boli parazitare.	Biblioteca Sala de lectură

2.	Lungu, T.; Varnic, N.; Șuteu, I.; Cosoroabă, I.; Dulceanu, N.; Patologia și clinica bolilor parazitare. București. 1982.	
3.	Tălmbuță, Nina., - Curs de Parazitologie generală. Chișinău, poligraf – Centru, 2004, 411 p.	
4.	Șuteu, I, Cozma V – Bolile parazitare la animale domestice, București, Ceres, 1998 – 540 p	
5.	Șuteu I., Cozma V., - Parazitologie Clinică Veterinară. Vol. 1; . Cluj Napoca; Risoprint 2004 – 316.	
6.	Абуладзе, С.И. Паразитология и инвазионные болезни сельскохозяйственных животных. Издательство «Колос». 1982.	
7.	Шевцов, А.А.; Колабский, Н.А.; Никольский, С.Н.; Паразитология. Москва «Колос». 1985.	